

Взаємодія поліції із суб'єктами господарювання в умовах російської агресії

Чистоклетов Леонтій ¹

Опубліковано	Секція	УДК
28.06.2023	Право	951:351.82

DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8207620>

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. Актуальність статті обумовлена особливістю діяльності Національної поліції у взаємодії з господарюючими суб'єктами в умовах воєнного стану, реалізація якої у сфері адміністративної науки є найменш розробленою та вимагає подальшого дослідження.

На підставі правового аналізу встановлено, що сам характер реалізації ліберальної економічної політики засвідчив нові можливості пошуку дієвих важелів економічного розвитку держави в умовах воєнного часу та вирішення шляхів їх оптимізації.

За результатами проведеного дослідження щодо взаємодії поліції із суб'єктами господарювання у період воєнного стану дана характеристика її нормативно-правового регулювання, яка охоплює багатогранний аспект завдань, пов'язаних із захистом життя та здоров'я громадян, забезпеченням публічного порядку та безпеки, наданні реєстраційних послуг, охороні майна, мобільних об'єктів, фізичних та юридичних осіб, безпекового кіберзахисту і т. ін.

Доведено, що не менш важливою ділянкою у взаємодії поліції і бізнесу виступає легалізація та обіг вогнепальної зброї на підставі створеного Єдиного реєстру зброї, з подальшою можливістю обміну даними в електронному вигляді з суб'єктами господарювання та з правоохоронними структурами.

Вказано на особливості правового регулювання поліції у взаємодії із медіа, яка полягає у налагодженні ефективних, партнерських відносин із засобами масової інформації. В цьому аспекті акцентується увага на непоодинокі випадки порушення працівниками мас-медіа положення воєнного стану щодо не дотримання як серед журналістського кола, ведучих теле- радіо передач та інших суб'єктів медіа вимог висвітлення інформації, яку заборонено розголошувати в умовах війни.

При характеристиці взаємодії поліції із суб'єктам господарювання щодо надання охоронних послуг в період воєнного часу зазначено, що ця діяльність з кожним місяцем набуває особливої актуальності, оскільки умови війни потребують не тільки логістики, але й охорони об'єктів підвищеної небезпеки підприємств, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, охорони фізичних та юридичних осіб, їх об'єктів власності.

Зроблено висновок, що правовий зміст взаємодії поліції з господарюючими суб'єктами в умовах воєнного стану потребує подальшого вдосконалення та

¹ доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного та інформаційного права, Інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», <https://orcid.org/0000-0002-3306-1593>

доповнення – особливо це стосується інтегрованого підходу щодо провадження реєстраційно-дозвільних процедур та охоронної сфери діяльності, передбачених вітчизняним законодавством.

Ключові слова: поліція, суб'єкти господарювання, взаємодія, умови воєнного стану, мас-медіа, критична інфраструктура, ситуаційні центри.

Police interaction with business entities during the conditions of russian aggression

Abstract. The relevance of the article is due to the peculiarity of the National Police activity in interaction with business entities under martial law, as the implementation of such an activity in the administrative science field is the least developed and requires further research.

On the basis of the legal analysis, it has been established that the very nature of liberal economic policy implementation revealed new possibilities of an effective lever search for successful state economic development during the wartime period and the ways of their optimization.

According to the results of the research conducted on the Police interaction with business entities during the period of martial law, a description of its regulatory and legal regulations has been given. It covers the multifaceted aspects of tasks related to the protection of citizens' lives and health, ensuring public order and security, providing registration services, protecting of property, mobile objects, individuals, and legal entities, cyber security, etc.

It has been proven that the legalization and circulation of firearms on the basis of the Unified Register of Weapons, with the further possibility of data exchange in electronic form with business entities and other law enforcement agencies, is an equally important area in the interaction between the police and business.

The peculiarities of the legal regulation of the police in interaction with the media, which implies establishing effective partnership relations with mass media, have been indicated. In this aspect, attention has been focused on numerous cases of violation of martial law by mass media regarding non-compliance with the requirements of covering information that is prohibited to be disclosed in wartime conditions among journalists, TV and radio presenters, and other media subjects.

When characterizing the interaction of the police with business entities regarding the provision of security services during wartime, it has been noted that this activity becomes more relevant month by month, since the conditions of war require not only logistics, but also the protection of high-risk objects of enterprises that have a strategic significance for the economy and security of the state, as well as the protection of individuals and legal entities, and their property.

It has been concluded that the legal content of the interaction of the police with business entities in the conditions of martial law requires further improvement and has to include some amendments, especially concerning the integrated approach to the implementation of registration and licensing procedures and the security sphere of activity provided for by domestic legislation.

Keywords: police: business entities, interaction, martial law, mass media, critical infrastructure, situation centres.

Вступ

Постановка проблеми. Сьогодні в умовах протидії російському агресору, коли Збройні Сили України нещадно б'ють ворога, продовжуючи звільняти крок за кроком

окуповані території України, постало питання охорони та захисту від загроз воєнного характеру не лише населення, а й суб'єктів господарювання, на яких покладено нелегке завдання щодо забезпечення економічного потенціалу держави та реалізації нової економічної політики воєнного часу. І в цьому буремному процесі велика роль надається Національній поліції, яка як центральний орган виконавчої влади, відповідно до ст. 1 Закону України «Про Національну поліцію» «...служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку» та згідно з п. 24 статті 23 Закону «...бере участь відповідно до повноважень у забезпеченні та здійсненні заходів правового режиму воєнного або надзвичайного стану, зони надзвичайної екологічної ситуації у разі їх введення на всій території України або в окремі місцевості» [1].

Зазначене вище свідчить про актуальність теми статті, яка спрямована на визначення особливостей взаємодії Національної поліції із господарюючими суб'єктами в період російської агресії в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам діяльності поліції та її взаємодії із суб'єктами господарювання було присвячено праці таких відомих вітчизняних вчених як О. Бандурко, З. Живко, І. Голосніченко, Є. Додін, В. Доненко, В. Коваленко, В. Колпаков, А. Комзюк, О. Комісаров, В. Крутов, О. Кузменко, Ю. Назар, О. Остапенко, С. Петков, В. Франчук та інші. Проте, питання щодо врегулювання взаємозв'язку поліції із суб'єктами господарювання в умовах російської агресії залишаються недостатньо вивченими, що потребує узагальненої їх сформульованості на законодавчому та підзаконному рівнях.

Формулювання цілей статті. Мета статті спрямована на поглиблене вивчення проблем, пов'язаних з правовим забезпеченням, змістом та видами взаємодії Національної поліції України із суб'єктами господарювання в умовах воєнного стану та визначення шляхів їх оптимізації.

Результати

Минуло понад п'ятсот днів, відколи російські орди без оголошення війни підступно напали на Україну. Російська агресія, з чисельними втратами українського населення, завдала шалений удар по економічному та соціальному розвитку держави. Сукупно (за даними опитування «Advanter Group» станом на 10.06.2022) майже половина підприємств було зупинено (18,7%) або майже зупинено (28,1%), загальні прямі втрати МСБ оцінювалися у 83 млрд доларів США, бізнес-активність скоротилася, а експортери стикаються з обмеженими можливостями через блокаду портів – поточні логістичні маршрути покривають менше 20% експорту. Понад 10 млн українців (~25% населення) покинули свої домівки, у тому числі 7,5 млн виїхали за кордон. У результаті щонайменше 3 млн українців уже втратили роботу, а 53 % населення ризикують її втратити (за даними ООН). Зростання рівня безробіття, за приблизними оцінками, перевищило 30%. Рівень заробітної плати, за експертними оцінками, знизився з 9 до 58% у різних сферах економічної діяльності, а заборгованість із заробітної плати перевищила 3 млрд грн. Видатки бюджету зросли майже вдвічі через збільшення витрат на оборону, підтримку бізнесу та гуманітарну допомогу [2].

Щодо впливу російської агресії на стан агропромислової діяльності, слід вказати, що в наслідок використання ракет, снарядів інших вибухонебезпечних предметів, знищення нафтобаз та замінування Україна займає одне з лідируючих місць в світі по забрудненню території, що згублено впливає на навколишнє природне середовище, родючість ґрунту та, насамперед, на сталий розвиток аграрного сектору. Відомо, що, саме господарська діяльність до російсько-української війни була стратегічним мобілізатором державного бюджету. Посилаючись на повідомлення KSE та

Мінагрополітики, <...> «...прямі збитки від війни в сільському господарстві України станом на 15 вересня 2022 року сягнули \$6,6 млрд., а непрямі – на \$ 34,25 млрд.» [3]. Крім того слід не забувати про важливий фактор, в якому аграрний сектор України відіграє велику роль у світовій аграрній політиці щодо забезпечення світової продовольчої безпеки: лише імпорт пшениці з України має вирішальне значення для окремих країн Близького Сходу, таких як Єгипет; частка України у загальному китайському імпорті пшеничного борошна становить 44%, кукурудзи – 55%, соняшникової олії – 59%. [4]. Через війну історично максимально зросли світові ціни на продовольство: ціна пшениці зросла на 19,7%, кукурудзи – на 19,1%, рослинних олій на 23,2%, цукру на 6,7%, м'яса на 4,8%. [5].

Проте, вже в перші місяці російської агресії, урядом в екстреному порядку було прийнято низьку важливих організаційно-правових заходів щодо реалізації державної *регуляторної* політики, спрямованої на стимулювання діяльності суб'єктів господарювання. Особлива увага зверталася на оновлення та розвиток середнього та малого бізнесу². Сам характер реалізації ліберальної економічної політики засвідчив нові можливості пошуку дієвих важелів економічного розвитку держави у період воєнного часу та вирішення шляхів їх оптимізації. Саме тому сьогодні у період воєнного стану підтримка вітчизняного господарюючого суб'єкта «...стає одним з пріоритетних фронтів, який визначатиме як подальший перебіг військових дій, так і спроможність України успішно відбудовуватися після їх закінчення» [6].

За результатами проведеного дослідження щодо взаємодії поліції із суб'єктами господарювання у період воєнного стану встановлено, що основними нормативно-правовими актами, які регулюють саме цю взаємодію є:

1. Закон України від 21 січня 1994 року № 3855-XII «Про державну таємницю» [7].
2. Закон України від 12 травня 2015 року № 389-VIII «Правовий режим воєнного стану» [8].
3. Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VII «Про Національну поліцію» [1].
4. Закон України від 5 жовтня 2017 року № 2163-VIII «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» [9].
5. Закон України 21 червня 2018 року № 2469-VIII «Про національну безпеку України» [10].
6. Закон України від 15 березня 2022 року № 2123-IX «Про внесення змін до законів України "Про Національну поліцію" та "Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» [11].
7. Указ Президента України від 26 травня 2015 р. № 287/2015 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 р. «Про Стратегію національної безпеки України» [12].
8. Указ Президента України від 23 грудня 2022 року № 883/2022 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 грудня 2022 року «Про проведення огляду громадської безпеки та цивільного захисту» [13].
9. Указ Президента України від 16 лютого 2022 року № 56/2022 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року «Про Стратегію забезпечення державної безпеки» [14].

² Найбільш популярною ініціативою з підтримки бізнесу залишається урядова програма "Доступні кредити 5-7-9%". Програма розроблена у відповідності до Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам мікропідприємництва та малого підприємництва, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 № 28.

10. Указ Президента України від 21 квітня 2022 року №266/2022 «Питання Національної ради з відновлення України від наслідків війни» [15].

На підставі вище вказаних Законів України та указів Президента України вагоме місце серед органів публічної влади щодо взаємодії з суб'єктами господарювання займає Національна поліція. Відповідно до ст. 1 Закону України «Про Національну поліцію» (далі – Закон) «Національна поліція України (поліція) - це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку». Хоча в Законі конкретно не вказано про взаємодію поліції із суб'єктами господарювання, проте управлінська діяльність в період воєнного стану через призму відомчих нормативно-правових актів зобов'язує її як одного із суб'єктів сектору безпеки та оборони всіма доступними формами та методами взаємодіяти з суб'єктами господарювання. Така взаємодія виникає при забезпеченні публічного порядку та безпеки, наданні реєстраційних послуг, охороні майна, мобільних об'єктів, фізичних та юридичних осіб, безпекового кіберзахисту і т. ін.

Відповідно до статті 107 Конституції України 16 лютого 2022 року Президентом України був підписаний указ «Про Стратегію забезпечення державної безпеки», яка спрямована на попередження, своєчасне виявлення і запобігання зовнішнім та внутрішнім загрозам державній безпеці України, припинення розвідувальних, терористичних, диверсійних та інших протиправних посягань спеціальних служб іноземних держав, а також організацій, окремих груп та осіб на державну безпеку України, усунення умов, що призводять до цих загроз та причин їх виникнення. І одним із напрямів державної політики у сфері забезпечення державної безпеки визначено розвиток державно-приватного партнерства з урахуванням пріоритетності інтересів держави в системі забезпечення державної безпеки. А із основних завдань державної політики у сфері забезпечення державної безпеки окреслено системну протидію економічному тероризму як суспільно небезпечної діяльності, спрямованої на дестабілізацію та/або завдання іншої шкоди економіці з метою досягнення політичних цілей, економічної вигоди або примушування органів державної влади, міжнародних організацій, юридичних чи фізичних осіб учинити певні дії або утриматися від їх учинення, а також упровадження гармонізованих зі стандартами безпеки НАТО та ЄС механізмів функціонування системи забезпечення безпеки державної таємниці та службової інформації, що включає технічний і криптографічний захист інформації, з урахуванням трансформації безпекового простору України [14].

Не менш важливою ділянкою у взаємодії поліції з бізнесом виступає легалізація та обіг вогнепальної зброї. З цього приводу очільник МВС наголосив, що «перші кроки, які ми зараз робимо – це розробка єдиного державного реєстру зброї, щоб була можливість обмінюватися даними в електронному вигляді з суб'єктами господарювання і з іншими правоохоронними структурами» [17]. І як стало відомо, з 23 червня цього року в Україні за ініціативи Національної поліції запрацював Єдиний реєстр зброї, який передбачає створення Електронних кабінетів. Відтепер українці зможуть отримати послугу, не виходячи з дому, без відвідування органу Нацполіції, шляхом подачі документів через «Єдине вікно громадянина» або у магазині з продажу зброї [18].

Актуальним питанням, яке особливо висвічується в Україні в період воєнного стану, залишається взаємодія поліції з працівниками медіа. Одним із напрямів такої взаємодії є налагодження ефективних, партнерських відносин із засобами масової інформації. Загально відомо, що «скепсис та перелік претензій на адресу поліцейських насправді схожий у всіх країнах – так само як і стереотипи та претензії по відношенню

до працівників медіа, вважає Емма Пул³. Корумповані, грубі, агресивні, свавільні, ліниві, недбайливі — це типові думки про поліцейських. Якщо запитати, що поліцейські думають про медійників, теж можна скласти список стереотипів: ліниві, поверхові, непоінформовані, роблять помилки, агресивні, хитрі... Ці взаємні стереотипи заважають пресі й поліції ефективно взаємодіяти, хоча насправді для обох груп ця комунікація є необхідною [19].

Зрозуміло, що поліція в межах своїх повноважень відповідно до Закону України «Про Національну поліцію», дотримуючись принципу взаємодії з населенням на засадах партнерства, повинна здійснювати свою діяльність у тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб [1]. Проте відповідно до Указу Президента України №64/2022 від 24.02.2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24.02.2022 №2102-IX, Закону України «Про правовий режим воєнного стану», «Про інформацію», з метою об'єктивного висвітлення подій, забезпечення інформування населення та світової спільноти про воєнні злочини, які вчиняються Російською Федерацією..., а також попередження витоку інформації з обмеженим доступом, запобігання поширенню представниками засобів інформації (у тому числі іноземними) та публічними особами, до думки яких прислуховується громадськість, 03 березня 2022 року був ухвалений наказ №73 Головнокомандувача Збройних сил України «Про організацію взаємодії між Збройними Силами України, іншими складовими сил оборони та представниками засобів масової інформації на час дії правового режиму воєнного стану» (далі – Наказ) [20]. Виконуючи цей Наказ, поліція разом іншими суб'єктами сектору безпеки та оборони зобов'язана забезпечувати дотримання підпорядкованим особовим складом алгоритму роботи з акредитованими представниками засобів масової інформації під час дії правового режиму воєнного стану, а також не допускати представників засобів масової інформації (у тому числі акредитованих) на військові та інші об'єкти, розкриття яких становить під загрозу виконання завдань за призначенням (спеціальних) завдань; забезпечити у районах проведення бойових дій роботу акредитованих представників засобів масової інформації (у тому числі іноземних), а також працівників прес-служб центральних органів виконавчої влади, які отримали прес-карту Збройних Сил України; за порушення вимог, встановлених у цьому наказі, винних посадових (службових) осіб притягати до встановленої законом відповідальності [20].

З цього приводу слід зазначити, що при виконанні цього Наказу та інших нормативних актів у взаємодії із мас-медіа працівникам поліції інколи бракує досвіду спілкуванні. Це пов'язано із різними обставинами: невмінням аргументовано дати відповідь на запитання журналіста і, насамперед, побоюванням, що їхні слова будуть перекручені та не відповідати основному змісту інформації. Тому важливо, щоби працівники поліції проходили тренінг із комунікації із мас-медіа, що дасть їм у подальшому, почувавши впевнено, з професійним знанням справи, давати те чи інше інтерв'ю.

Окремо також слід звернути на дотримання журналістами професійних стандартів під час війни. На нашу думку, саме професійне, на підставі перевірених фактів, висвітлення той чи іншої події прикрашає істинне лице журналіста. Проте, умови війни диктують інші правила доведення до споживача інформації. Про це саме і зазначається у Наказі Головнокомандуючого Збройних сил України. А прикладів не

³ Емма Пул, експертка зі стратегічних комунікацій, яка працює в прес-відділі поліції міста Калгарі (Канада). Під час семінару «Кращі практики комунікації ЗМІ та поліції» вона розповіла, які інструменти використовує канадська поліція, аби бути доступнішою для громадськості та медіа.

дотримання як серед журналістського кола, ведучих теле- радіо передач та інших суб'єктів медіа вимог висвітлення інформації, яку заборонено розголошувати в умовах війни, немало⁴. З цього приводу Комісія з журналістської етики зазначила, що «...журналісти при створенні своїх матеріалів мають віднаходити баланс між донесенням інформації, що становить публічний інтерес, та забезпеченням безпеки місцевих мешканців» [21].

Характеризуючи взаємодію поліції із суб'єктам господарювання щодо надання охоронних послуг в період воєнного часу – ця діяльність з кожним місяцем набуває особливої актуальності, оскільки умови війни потребують не тільки логістики, але й охорони об'єктів підвищеної небезпеки підприємств, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, охорони фізичних та юридичних осіб, їх об'єктів власності.

Сьогодні органи поліції охорони з 70-річним досвідом в системі єдиної дислокації силових підрозділів продовжують нести службу на постах і маршрутах, а також систематично залучаються до завдань щодо знешкодження диверсійних груп. Свою діяльність поліція охорони здійснює відповідно до пункту 19 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» [1], абзацу другого пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2018 року № 975 «Про затвердження категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах» [23], пункту 9 Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 878 [24], а також наказу МВС від 14.12.2022 р. № 816 «Про затвердження Порядку забезпечення охорони об'єктів органами поліції охорони на договірних засадах» [25].

На підставі «Інструкції про організацію службової діяльності органів поліції охорони під час виконання заходів з фізичної охорони об'єктів», затвердженої наказом МВС України № 577 від 07 липня 2017 року органи поліції охорони виконують завдання з організації охорони рухомого і нерухомого майна (об'єктів) суб'єктів господарювання різних форм власності, вантажів, що перевозяться, об'єктів права державної власності у випадках та порядку, визначених законодавством України, відповідно до чинного законодавства надання послуг з інкасації, забезпечення пропускнуго та внутрішньо об'єктового режимів на об'єктах охорони, оперативного реагування на повідомлення про спрацювання технічних засобів охорони на об'єктах, підключених до пунктів централізованого спостереження поліції охорони, чи інші повідомлення про правопорушення, особистої та майнової безпеки фізичних осіб, публічної безпеки і порядку (громадського порядку і громадської безпеки) в межах постів і маршрутів охорони, беруть участь у здійсненні державної охорони, профілактичних заходів, спеціальних операцій (оперативних планів), запобігають, виявляють і припиняють правопорушення в місцях несення служби [26].

Водночас, не зважаючи на російську агресію, слід констатувати, як заявив Олексій Березневич, начальник Департаменту поліції охорони, - «...на сьогодні проводяться заходи щодо відновлення діяльності в шести областях - Донецькій, Запорізькій,

⁴ Дарницьким судом Києва 06 червня 2023 року було засуджено адміністратора Telegram-каналу "Повістки", в якому публікувалася інформація про місця роботи військомів у столиці, до п'яти років позбавлення волі та дворічного випробувального строку за перешкоджання законній роботі Збройних сил [22].

Луганській, Миколаївській, Харківській і Херсонській. На зазначених територіях відновлено фізичну охорону 35 об'єктів та уведено 9 нарядів реагування» [27].

В перші дні російської агресії в Україні в процесі забезпечення публічної безпеки та цивільного захисту населення особливо активізувалися питання безпеки діяльності суб'єктів господарювання. З метою «...вжиття комплексу невідкладних заходів, спрямованих на подолання наслідків повномасштабного збройного вторгнення Російської Федерації, оцінювання стану сил і засобів Національній поліції України разом з Національною гвардією України, Державною прикордонною служби України, Державною міграційною службою України та Державною службою України з надзвичайних ситуацій...» відповідно до указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 грудня 2022 року № 883/2022 «Про проведення огляду громадської безпеки та цивільного захисту» було доручено «...визначити заходи щодо проведення огляду громадської безпеки та цивільного захисту для досягнення ними необхідних спроможностей до виконання завдань за призначенням у поточних і прогнозованих умовах безпекового середовища [13].

Вже 09 лютого 2023 року відповідно до наказу МВС України № 76 на виконання указу Президента України було утворено Міжвідомчу робочу групу з питань проведення огляду громадської безпеки та цивільного захисту [28].

Основними завданнями Міжвідомчої робочої групи є:

- організація виконання заходів з проведення огляду;
- забезпечення міжвідомчої взаємодії та координації дій центральних органів виконавчої влади та інших державних органів;
- оцінка стану та перспектив у сфері громадської безпеки та цивільного захисту;
- надання пропозицій щодо вдосконалення законодавчих та інших нормативно-правових актів з питань громадської безпеки та цивільного захисту;
- підготовка проєкту звіту за результатами проведення огляду;
- підготовка інформаційно-аналітичних та звітних матеріалів, інших документів на розгляд Міністром внутрішніх справ України;
- інформування громадськості про хід огляду через засоби масової інформації та офіційний вебсайт МВС [28].

Неменш важливе значення у взаємодії поліції і суб'єктів господарювання відіграють Ситуаційні центри Головних управлінь Національної поліції (далі – СЦ), яких з перших днів війни було переведено на цілодобовий режим роботи. Ситуаційний центр Національної поліції в умовах воєнного стану є організаційною формою взаємодії підрозділів центрального управління поліції для забезпечення координації та управління силами та засобами поліції. На сьогодні завдання, котрі вирішуються на основі технологій СЦ, дозволяють експертам та аналітикам істотно впливати на ухвалення найбільш важливих управлінських рішень стратегічного рівня шляхом доведення до керівництва поліції оперативної та об'єктивної інформації, прогнозування розвитку оперативної ситуації. Як зазначав 01 грудня 2022 року Ігор Клименко, перебуваючи на посаді Голови Нацполіції, - «... поліція з початку повномасштабного вторгнення змінила підходи в роботі та значно розширила свої функції. «Ми створили 300 ліній дистанційного прийому викликів. Лінії були перевантажені, в деяких регіонах взагалі не працювали. На сьогодні ми прийняли близько 6 млн повідомлень громадян. Якщо говорити про перші три місяці війни – це близько 4 млн звернень, і загалом вони були консультативного характеру: що робити, куди їхати. Розвернули гарячу лінію по пошуку рідних. Тисячі людей втрачали зв'язок з рідними, потім вже їх знаходили, зокрема і за кордоном» [29]. Окрім того, поліція приймає активну участь в евакуації населення із територій, які є небезпечними в наслідок артилерійських обстрілів та ракетних бомбардувань.

Висновки

Таким чином, взаємодія Національної поліції із суб'єктами господарювання в умовах російської агресії здійснюється у законодавчо визначеному та взаємопов'язаному русі – поліція відповідно до законодавства забезпечує безпеку суб'єктам господарювання, захищаючи їх життя та здоров'я, здійснює охорону рухомого і нерухомого майна (об'єктів) різних форм власності, вантажів, що перевозяться, об'єктів права державної власності, а господарюючі суб'єкти, які позбавлені державного економічного тиску та, отримуючи додаткових гарантій провадження господарювання, відновлюють та удосконалюють свою діяльність.

Принагідно зауважимо, що, не зважаючи на безпрецедентність ситуації через військову агресію РФ, яка супроводжується військовими терористичними актами, спрямованими на знищення мирного населення, руйнування об'єктів критичної та військової *інфраструктури*, вчинення інших військових злочинів, держава знаходить сили для створення життєво необхідних умов для успішного відновлення та функціонування суб'єктів господарювання у період воєнного стану. Зазначені позитивні перемини на господарському фронті безперечно приведуть до неминучої перемоги над російськими окупантами.

Список використаних джерел

1. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/print>.
2. Проект Плану відновлення України: матеріали робочої групи «Відновлення та розвиток економіки». URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada.ua/culture-and-information-policy.pdf>.
3. Прямі збитки в сільському господарстві внаслідок війни сягають \$ 6,6 мільярда – KSE. URL: <https://usp-ltd.org/priami-zbytky-v-silskomu-hospodarstvi-vnaslidok-vijny-siahaiut-6-6-miliarda-kse/>.
4. Вплив військової агресії проти України на інвестиційну привабливість сільськогосподарської галузі. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/135.pdf>
5. Світова продовольча криза. URL: <https://cpd.gov.ua/main/vijna-v-ukrayini-ta-azijsko-afrykans/>.
6. Соціально-економічні та гуманітарні наслідки російської агресії для українського суспільства. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2022_Gum.pdf.
7. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 року № 3855-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>.
8. Правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#T>.
9. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 5 жовтня 2017 року № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>.
10. Про національну безпеку України: Закон України 21 червня 2018 року № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
11. Про внесення змін до законів України "Про Національну поліцію" та "Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15 березня 2022 року № 2123-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2123-20#Text>.
12. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 р. «Про Стратегію національної безпеки України»: указ Президента України від 26

- травня 2015 р. № 287/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#n5>.
13. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 грудня 2022 року «Про проведення огляду громадської безпеки та цивільного захисту»: указ Президента України від 23 грудня 2022 року № 883/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0023525-22/print>.
14. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року «Про Стратегію забезпечення державної безпеки»: указ Президента України від 16 лютого 2022 року № 56/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/2022#Text>.
15. Питання Національної ради з відновлення України від наслідків війни: указ Президента України від 21 квітня 2022 року №266/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2662022-42225>.
16. Про затвердження Змін до Порядку взаємодії Міністерства внутрішніх справ України з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України: наказ МВС України від 24 січня 2018 року № 42. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/RE31636?an=1>.
17. «Ми плануємо запустити єдиний державний реєстр зброї рівно через три місяці – 23 червня», - Ігор Клименко. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/news/mi-planujemo-zapustiti-jedinii-derzavnii-rejestr-zbroyi-rivno-cerez-tri-misiaci-23-cervnia-igor-klimenko>.
18. Стало відомо, коли в Україні запрацює Єдиний реєстр зброї. URL: https://enovosty.com/uk/news-ukr/news_society-ukr/full/1906-1606-yedinij-reyestr-zbroi-koli-zapracyuye-i-shho-zminitsya.
19. Медіа та поліція: точки дотику. URL: <https://ms.detector.media/maister-klas/post/14172/2015-09-12-media-ta-politsiya-tochky-dotyku/>.
20. Про організацію взаємодії між Збройними Силами України, іншими складовими сил оборони та представниками засобів масової інформації на час дії правового режиму воєнного стану: наказ Головнокомандувача збройних сил України від 03 березня 2022 року № 73. URL: https://www.mil.gov.ua/content/mou_orders/nakaz_73_zi_zminamu.pdf.
21. Саморегуляція українських медіа під час дії воєнного стану в Україні. З досвіду роботи Комісії з журналістської етики: Аналітично-довідковий збірник / За заг. ред. Л. Кузьменко, Л. Куш, М. Дворового, О. Погорелова. К.: Комісія з журналістської етики, 2022. 90 с. URL: <https://cje.org.ua/wp-content/uploads/Samorehuliatsiia-ukrai-nskykh-media-pid-chas-dii-voiennoho-stanu.pdf>.
22. Адміністратор популярного Telegram-каналу опинився за ґратами: заважав роботі військкомів. URL: <https://telegraf.com.ua/ukr/ukraina/2023-06-23/5796904-administrator-populyarnogo-telegram-kanalu-opinivsia-za-gratami-zavazhav-roboti-viyskkomiv>.
23. Про затвердження категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах: постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2018 року № 975. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/975-2018-%D0%BF#Text/>.
24. Положення про Міністерство внутрішніх справ України: постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 878. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF#Text/>.

25. «Про затвердження Порядку забезпечення охорони об'єктів органами поліції охорони на договірних засадах: наказу МВС від 14.12.2022 р. № 816. URL: <https://document.vobu.ua/doc/17220>.
26. Інструкція про організацію службової діяльності органів поліції охорони під час виконання заходів з фізичної охорони об'єктів: наказ МВС України від 07 липня 2017 року № 577. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0989-17#Text>.
27. На деокупованих територіях відновлює діяльність поліція охорони. URL: <https://landlord.ua/news/na-deokupovanykh-terytoriiakh-vidnovliuie-diialni-st-politsiia-okhorony/>.
28. Про утворення Міжвідомчої робочої групи з питань проведення огляду громадської безпеки та цивільного захисту: наказ МВС України від 09 лютого 2023 року № 76. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/516590__728969.
29. У Києві проходить практичний семінар про особливості роботи поліції в умовах збройної агресії рф. URL: <https://www.npu.gov.ua/news/u-kyievi-prokhodyt-praktychnyi-seminar-pro-osoblyvosti-roboty-politsii-v-umovakh-zbroinoi-ahresii-rf>